

העולם הזה 75 תאריך: 21.6.1956

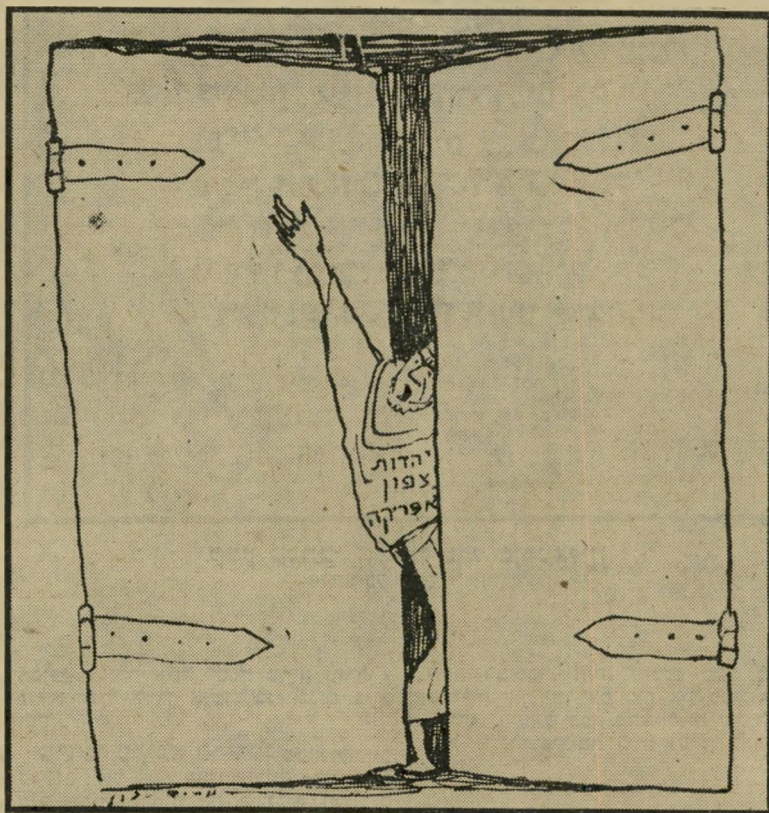
לפני 25 שנה

המונית, שבונה בחלקה נגד מורה בבית-ספר. השבועון תיאר בהרחבה את סיפור המעשה תחת הכותרת „האם פשע המורה? במדור הכיור של השבועון הוצגה סדרה של תמונות מתוך האלבומו הפרטי של יורד שפיר (רוזן), שניסתה כוחה בחוליו.

בגיליון „העולם הזה“ שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פורסם מאמר העורך, שנישא את הכותרת „המארוקאים“ (ראה גלוסה), ובו אוהרה גלויה לראשי המדינה בנושא הפוליטי-סוציאלי של עיה יהודית שלמה בדי מיפלגה אחת. בסדרה „מאחורי מפרך החול“ פורסם האינטלקטואל הפלסטיני חליל תותח את כתבתו השלישית על המתרחש במדינות ערב, תחת הכותרת „סוכני כולשת כרוכות בגדאד“ השבוע לפני 25 שנה סערה המדינה כולה נוכח פשע מתועב שנעשה בגופה של ילדה בת 4, בשטח הגדול של יפו. האונס עורר היסטריה

בן-גוריון מדיח את משה שרת * כפייה דתית

ברדיו * הדפקטיבים של חייך חרות שימשון יוניצימן

המארוקאים

מאמר העורך, השבוע לפני 25 שנה בדיוק, התייחס למכול האספקטים של סיפור עליית היהודים ממארוקו, כולל הניסיון לרתום אותם לעגלת המפדל, תוך הצגת צד נוסף של „הציונות האכזרית“.

רדיו

השבוע היתה: האם חוסל שרת כדי לפנות מקום למדיניות חדשה של בן-גוריון? על אף כל הדיבורים, אין זה נכון שהיה ניד גוד פוליטי ניכר בין שני האישים. שרת לא היה יקיר „קו בן-גוריון“ ששרת יכול היה להתנגד לו או לחבל בו. מעורר לא היה „קו שרת“ שבן-גוריון יכול היה לראות בו סכנה למדינה. שני האישים חיים מן היד הפוליטית אל הפה. בן-גוריון יכול היה לטעון, בצדק, כי בישיבות הממשלה לפני חצי שנה גרם שרת לדחית כל פעולה מכרעת נגד מצרים, כהבטחתו כי תוך שלושה חודשים יבוא נשק אמריקני. נשק זה לא בא. אולם גם טענה זו היתה בעיקרה תירוץ בלבד. כי אילו רצה בן-גוריון באמת לגרור בור לפעולה מכרעת, יכול היה להשליט או את רצונו, כפי שעשה זאת השבוע. דעת-הקהל היתה לצידו.

לכן אין לסילוק משה שרת משמעות רבה כלפי חוץ. ישראל תוסיף לפסות על הסעיפים, מבלי להחליט החלטה ברורה – למילחמה או לשלום. המשמעות האמיתית של המאורע היא פנימית. המדינה צעדה צעד מכריע לקראת שילטון-יחיד.

התירה מתמדת. בארבע השנים הי

במדיוה

שר בחוץ

הלך ר' שימעון (ברייחאי) ובנו ונת' חבאו... ישבו שתיים-עשרה שנים במעי רה... יצאו לאו בני-אדם כשהם חורשים וזורעים. אמר: מניחין חייעולם ועוסי קין בחיישעה! כל מקום שנוהגין עי גיהם מייד נשרף. יצאה בת-קול ואמרה להם: להתריב עולמי יצאתם? חזרו לי מערתכם!

בניגוד לשימעון ברייחאי שבאגדה, ישב דויד בן-גוריון בשדה-בוקר רק לשנה. אולם בצאתו הרגיש כמו הרב הדגול: החיים נמשכו בלעדיו, הממ' שלה פעלה כרגיל, בהנהגת משה שרת. היה זה, בעיני המנהיג הקשיש, עוון שלא יכופר.

מאו נשרפו כל מקום וכל אדם שר' דויד בן-גוריון נתן בהם את עיניו, מבלי שבת-קול תעז לבקשו בגלוי לחזור לשדה-בוקר. השבוע הגיעה הלהבה אל הקרוב העיקרי: משה שרת.

גורבא פוליטית. עוד לפני כחודש היה קשה לרוב הפרשנים להעלות על הדעת שבן-גוריון יצליח להפוך את שרת לגרוטאה פוליטית. המיאודלים השולטים מאחרי הקלעים במפא"י – הדוכסים של סוגל בונה ותנוכה, רוזני האיגוד המקצועי, נסיכי הכספים ואופי המנגנון – ידעו לאן חותר בן-גוריון. באזניהם עוד היהדו דבריו לפני צאתו לשדה-בוקר, בשיבת מרכז המיפלגה: „אני יודע לא רק לבנות מיפלגה, אלא גם לפרק אותה. ברגע שאחליט שמפא"י אינה ממלאה את תפקידיה, לא אחסס לפרקה.“

הדוכסים הבינו את משמעות המילים. האיש שפירק את האצ"ל ואת הפלמ"ח יכול היה להחליף את שילטון הדוכסים בשילטון של אנשי-חצר, הגווארדיה האי-שית של המורכבת מצעירים כמו אודו אבריאלי, טדי קולק, עמוס בן-גוריון וד"ר מיהם. אנשים שכל קיומם הפוליטי קשור ומותנה בעמד ארונם.

החיות היו ברורות. השבוע נסתבר כי בן-גוריון הצליח לרכו בידיו די כוחות כדי לנצח את יריביו. חלק מן הדוכסים נבלט ברגע האחרון לתוך מחנהו. בקש את הסותו. שרת נשאר מבודד, מנוצח עוד לפני פתיחת-הקרבת האמיתית.

חיוור כסדר. ברגעים של התרגשות רגיל שרת להתחורר. כשנפתחה ישיבת מרכז מפא"י בבניין המפואר של הוועד-הפועל בתל-אביב, דמה צבע פניו לצבע הסיד. הוא מסר את הודעתו בלשון פחות מליצית מכרגיל: מאחר שחוגי בן-גוריון יזו הפיצו בעיתונות שמועות שעומדים להתרחקו מתפקידו, ומאחר ששמועות אלה לא הוכחשו, אין הוא יכול להמשיך בתפקידו. ההצבעה היתה כבר אופיינית למצב החדש: מול 35 אויבי שרת התייצבו רק שבעה תומכים. 45 איש שהיוו רוב מוחלט, נמנעו מהצבעה. הם לא רצו להצביע בעד בעד פירוק שילטונם במפא"י. אולם הם גם העזו להמרות בגלוי את פי האדון החדש.

כך נסגרה הדלת על הקאריירה הפולי-

לקת המוסיקה, וישמעיע שם ומירות חד-שות. מקומו של העסקן הדתי השלישי טרם נקבע. ומן הסתם יהיה צורך ליצור למענו איוה תקן חדש. כמו „המפקח-על“ המוסר-התורני-ביתוכניות-הבידור, או משי הו דומה.

לגבי המאזין לא יהיה בכך כל מיפנה. הוא יהיה רשאי (אך לא חייב) להמשיך להאזין בשבת בתוכניות, בעולמה של ספר רות. גם בתוכניות השבוע לא יחוללו העובדים החדשים כל שינוי, מאחר שכל שינוי היה מאלץ אותם לעבוד ממש. הי סובל העיקרי יהיה התקציב העלוב של קול ישראל. כנאה למישטר השורר כיום במדינה, הוא חייב לספק את צרכי הקרי אליציה, במקום את צרכי המאזין.

כדורגל

בחרת חדשה

מאזינו רדיו ישראליים, שיישבו בעוד שלושה שבועות ליד מקלטי הרדיו של-הם ויאזינו לשידורי „קול מוסקבה“, ש ידווחו על תחרות הכדורגל שתיערך בין נבחרות ישראל וברית-המועצות. עלולים למצוא את עצמם מופתעים ונבוכים. כי הקריין שיעביר את השידור ישמע באוזניהם שמוח של כדורגלנים ישראליים, ששמם מעולם לא נשמע על מיגרשי הי כדורגל בארץ. אין ספק שכל חובב ספורט ישראלי, שישמע על התקפת שלושת חלוי צי ישראל – זגני, מירום וטל – על השער הסובייטי, יאמין כי הוא מאזין ל-שידור היתולי.

לא יהיה זה הקריין הרוסי שיחמוד לו לצון, אלא פשוט תוצאה של דרישה מצד משרד-החוץ הישראלי, לפיה לא יעזוב שחקן כדורגל את גבולות הארץ לפני ש עיבר את שמו. לפיכך יחוייבו 15 נבחרתי הסגל לשנות את שמותיהם בימים הקרובים. יעקוב חודורוב ישנה את שמו כנראה לחוד או פלד ולא לחודר-טוב, כפי שר הציגו לו חבריו. רחביה רוננבאום יהפך לאילן, קאופמן לכפרי, יוסף מרימוביץ ל-מירום ונחום סטלמן לטל. היחיד שאצלו התעוררה בעיה קשה בשם היה יהושע „שייט“ גלור. בעוד שהשם שהתקבל על דעתו של שייט גלור היה גלור, שיכנעו אנשי הנבחרת את המאמן ג'ק גייבונס כי השם המתאים לשייט הוא זגני. עתה יצי טרך שייט להילחם קשות כדי להוציא מפיות חבריו את התואר „מר זגני“, שר הדביקו לו כעובדה קיימת.

אנשים

ח"כ מפא"י יוסף אלמוגי, אחד המועמדים הצעירים לתפקיד מוזכר מפ"א: „הפועלים אינם לומדים כלכלה ב-אוניברסיטה. הם חשים אותה על בשרם. הם רואים כיצד מתבזבזים מאות אלפי לירות על נסיעות לחוץ-לארץ, על בניית פאר שאין בהם צורך, על חוסר הייעול בתיכנון ובביצוע, על חומרי-גלם יקרים החולכים לאיבוד. מפני מה ידרשו מהם דיווח לוויתר על כוס חלב בחיים?“

ח"כ חרות שימשון יוניצימן, ב-שעת דיון בכנסת: „לממשלה אין כסף לטיפול בילדים דפקטיביים, המפגרים בהתפתחותם השכלית. אבל לממשלה יש כסף רב למומחים לכללים דפקטיביים ול-מפגרים בהתפתחות השכלית-כלכלית.“